

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE I osavuosisikatsaus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–31.3.2024

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kirjastopalveluissa on alkuvuoden aikana ollut vielä enemmän käyntejä ja lainauksia kuin edellisellä vuonna. Alkuvuoden perusteella käyntien arvioitu määrä vuonna 2024 olisi noin 1,3 miljoonaa (vuonna 2023 1,2 miljoonaa) ja lainojen määrä 2,3 miljoonaa (vuonna 2023 2,1 miljoonaa). Tapahtumiin ja käyttäjäkoulutuksiin on osallistunut vuoden 2024 alkupuolella sama määrä osallistujia kuin vastaavana aikana vuonna 2023. Aukiolotunnit lisääntyivät Riistaveden kirjaston omatoimiratkaisun myötä, joka käynnistettiin vuoden 2023 loppupuolella.

Liikuntapaikkapalveluiden asiakasmäärät ovat olleet hyvällä tasolla. Osassa palveluissa on havaittu edelleenkin asiakasmäärien kasvua. Erityisesti Kuntolaakson ja kuntosalien asiakasmäärät ovat olleet kasvussa. Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen toiminnan käynnistäminen asiakkaille etenee suunnitellusti. Avajaiset on elokuussa 2024.

Museopalveluiden alkuvuosi on toteutunut suunnitellusti. Näyttelytuotannoissa on onnistuttu ja näyttelyasiakkaiden määrät ovat tavoitetasolla. Palkkatukityöllistämisen muutokset vähentävät museopalveluiden yleisötyön resursseja vuositasolla 4 htv. Tällä ennustetaan olevan suoraan vaikutuksia museoiden aukioloaikoihin ja välillisesti esimerkiksi museoissa järjestettävien tapahtumien tuotantoresursseihin. Vaikutusten ennustetaan näkyvän palveluissa syyskuusta lähtien.

Kansalaistoiminnan palveluissa laadittu vuoden -23 hyvinvointikertomus, kehitetty pitäjäraati- ja osallisuusohjelmaa, luotu uusi Meidän Kuopio -festivaalin ympärivuotinen tuotantotukimalli ja avattu tuotantotukihaku, jaettu vuoden -23 yleisavustukset ja luotu uusi yhteistyösopimusmalli. Lisäksi on kehitetty poikkihallinnollisesti palveluprosesseja palvelumuotoilun keinoin, luotu uusi vapaaehtoistoiminnan koulutuskonsepti, rakennettu maaseutualueille toimijaverkostoja, viety eteenpäin Kuopion kaupungin Kulttuurin tilat -toimintamallia. Hankerahoitusten avulla toteutettu One Health 4 cities -hanketta 9 eurooppalaisen kaupungin kanssa yhteistyössä (Urbact EU-rahoitus), käynnistetty Kulttuuri Itää -hanke Itä-Suomen laajuinen kuntien kulttuuritoiminnan kehittämisen hanke, jossa kansalaistoiminnan palvelut hallinnoijana (OKM), viety kulttuurin digivalmiuksia ja -palvelujen kehittämistä vahvasti eteenpäin KUDOS-hankkeessa (OKM).

Kansalaisopistossa kurssitarjonta on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti. Uutena on aloittanut maahanmuuttajanuorten yhteisryhmä Hatsalan koulun kanssa.

Musiikkikeskuksen kokous- ja kongressituotot jaksottuvat loppukevääseen sekä syksyyn, alkuvuosi on tämän vuokratoiminnan kannalta hiljaisempaa aikaa.

Kaupunginorkesterin lipunmyynnissä on nähtävissä kuntalaisten henkilökohtaisen talouden tiukka tilanne: ostokäyttäytyminen on varovaista; mietitään tarkkaan mihin rahat laitetaan. Tätä havaintoa tukee se, että ilmaistapahtumissa on ollut normaalia enemmän yleisöä.

Työ ja mielen hyvinvointi - Mieliteko 2.0 -ryhmähankkeen Kuopion kaupungin toteuttamassa osahankkeessa on 31.3.2023 mennessä aloittanut 174 työssäkäyvää henkilöä. Kokonaistavoite on 576 osallistujaa 31.8.2026 mennessä. Osallistuvia yrityksiä on mukana tällä hetkellä 28 (mikro 18, pieni 4, keskisuuri 3, suuri 3). Kokonaistavoite on 94 yritystä tai organisaatiota niin ikään 31.8.2026 mennessä. Mielitekomedia.fi-sivustolle on tuotettu seurantajaksolla 11 toimitettua artikkelia.

Somekanavissa on julkaisu seuraavasti: Facebook 25 kpl, LinkedIn 25 kpl, Instagram 17 kpl, X 12 kpl. Hankkeen eteneminen on toteutunut hankesuunnitelmassa esitettyä aikataulua nopeammin.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluiden tulot ovat toteumassa talousarvion mukaisesti. Menoista henkilöstömenoissa tulee ylitystä vuoden 2020 palkanmaksun keskeytyksistä johtuvien vahingonkorvausmaksujen vuoksi, joita osin voidaan kompensoida lomarahavapaiden myötä.

Museopalveluiden alkuvuoden tulot ovat toteutuneet ennakoidusti. Palkkatukityöllistämisen muutokset vähentävät museokohteiden yleisötyön henkilöstöresursseja, minkä ennustetaan vaikuttavan museoiden aukioloaikoihin ja siten mahdollisesti myös pääsylipputulokertymään. Mahdolliset vaikutukset tuloihin ennustetaan ajoittuvan syys-joulukuuhun.

Kansalaistoiminnan palveluiden alkuvuoden taloudessa ei kulupuolella olennaista poikkeamaa. Tulopuolella Kino Kuvakukon tulot ovat erinomaiset. Asetetusta tulotavoitteesta 125 000 € on saavutettu jo lähes puolet (49 %) alkuvuoden aikana.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle lisätty kahden miljoonan euron tilavuokrien myyntitavoite uhkaa jäädä toteutumatta, sillä myyntiresurssia ei ole vielä rekrytoitu. Tähän markkinointi ja viestintä sai määrärahaa rekrytoida tila- ja tapahtumamyyntin ammattilaisia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Palvelualueella strategiset tavoitteet ovat toteutumassa. Jatkossa lakkojen aiheuttama polttoainepula voi vaikuttaa kirjastoautopalvelujen toimintaan.

Museoissa palkkatukityöllistämisen muutokset vähentävät yleisötyön perustehtävien (aukioloajat, lipunmyynti, yleisötilojen valvonta) henkilöstöresurssia, mikä voi vaikuttaa museoiden mahdollisuuksiin osallistua esim. joidenkin hyvinvoinnin edistämisen palveluiden yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Taidepalveluissa kuntalaisten tiukka taloustilanne voi heijastua kävijämääriin eli lipunmyyntiin.

Palvelualue yhteensä	TP 2022	TP 2023	TA 2024	ENNUSTE 2024	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	1 509 405	1 560 769	1 540 600	1 540 600	0,0 %	0
Maksutuotot	5 254 871	5 849 695	6 766 000	6 766 000	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 169 384	1 320 055	1 300 000	1 300 000	0,0 %	0
Vuokrat	2 188 255	2 470 553	4 806 000	2 806 000	-41,6 %	-2 000 000
Muut toimintakulut	491 342	585 393	456 400	456 400	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	11 613 256	11 786 464	14 869 000	12 869 000	-13,5 %	-2 000 000
Henkilöstökulut yhteensä	-20 713 694	-21 823 168	-22 384 500	-22 384 500	0,0 %	0
Palvelujen ostot yhteensä	-6 794 201	-7 377 523	-7 869 400	-7 869 400	0,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 221 599	-2 573 859	-2 328 700	-2 328 700	0,0 %	0
Avustukset	-4 024 130	-4 029 476	-4 111 000	-4 111 000	0,0 %	0
Vuokrat	-21 909 402	-23 524 795	-27 190 000	-27 190 000	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-217 606	-232 897	-167 200	-167 200	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-55 880 632	-59 561 718	-64 050 800	-64 050 800	0,0 %	0

TOIMINTAKATE	-44 267 376	-47 775 254	-49 181 800	-51 181 800	4,1 %	-2 000 000
---------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------	-------------------

Omatoimisen hyvinvoinnin tunnusluvut

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl) ★	16,2	16,6	17,6	4,5
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl) ★	126 523	132 326	120 000	45 170

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Kirjastopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Fyysiset kirjastokäynnit (kpl)	1 157 783	1 235 513	1 300 000	350 829
Verkkoasiointikäynnit verkkokirjastossa (kpl)	1 204 902	1 295 957	1 200 000	398 762
Lainojen kokonaismäärä (kpl)	2 071 436	2 129 103	2 200 000	581 240
Nettokustannukset/laina (€)	3,0	3,0	3,2	3,0
Kirjaston aukiolotunnit	46 775	47 430	47 000	12 467
Kirjaston tilojen määrä (m ²)	10 024	10 024	10 024	10 027

Museopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Näyttelykäynnit museokohteissa (kpl)	132 069	129 396	120 000	26 879
Museokohteiden aukiolotunnit	5 907	6 124	6 000	1 511
Järjestetty kokoelma-aineisto (kpl)	2 031 777	2 052 053	2 111 000	2 111 000
Nettokustannus €/asukas (€)	38,1	46,75	50,46	11,60
Museoiden tilojen määrä (m ²)	11 509	14 215	12 800	12 800

Liikuntapaikkapalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Liikuntapaikkojen käyntikerrat (kpl)	1 440 726	1 582 922	1 600 000	488 148
Liikuntapaikkojen tilojen määrä (m ²)	69 305	69 435	81 088	81 088

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppisen tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	75,3	78,9	82,4	47,2
★				

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Kansalaistoiminnan palvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Kulttuurin ja liikunnan edistämispalvelujen ryhmiin osallistuneet (hlö)	55 940	62 298	50 000	20 569
Kino Kuvakukon ja Nilsiäen Mantun kävijöiden lukumäärä (kpl)	22 755	28 103	25 000	8 194
Laajalle yleisölle järjestetyt tapahtumat (kpl, yli 50 hlöä)	214	35	30	7
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien toteuttajatahot määrä (kpl)	239	297	200	52
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien osallistujat (hlö)	87 517	76 106	80 000	2 445
Yleis- ja erityisavustukset €/asukas (€)	32,36	31,66	33	7,55
Asukastoimintaan osallistuvien määrä (hlö)	50 832	45 432	50 000	12 877
Asukastoimintaa järjestävien kumppaneiden määrä (kpl)	150	70	200	
Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä (m ²)	2 351	2 226	2 338	2 123

Kansalaisopisto

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	22 259	24 304	24 000	10 100
Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	44 013	43 564	44 000	14 890
Kansalaisopistojen tilojen määrä (m ²)	3 746	3 714	3 965	3 965

Taidepalveluiden tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	54,3	78	85	80
★				

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Kaupunginteatteri

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Teatterissa kävijöiden lukumäärä (kpl)	53 013	77 881	80 000	16 034
Nettokustannukset / katsoja (€)	91,9	74,21	65,7	29,4
Näytäntöjen lukumäärä (kpl)	384	295	250	51
Kaupunginteatterin tilojen määrä (m ²)	7 982	7 982	7 845	7 845

Musiikkikeskus

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Musiikkikeskuksen kävijöiden lukumäärä (kpl)	73 245	81 168	100 000	24 525
Tapahtumien lukumäärä (kpl)	400	566	400	179
Nettokustannukset / kävijät (€)	10,0	9	45	14
Musiikkikeskuksen tilojen määrä (m ²)	5 760	5 760	5 762	5 760

Kaupunginorkesteri

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024
Kaupunginorkesterin konserttien kokonaislukumäärä (kpl)	119	209	100	38
Livekuulijoiden kokonaislukumäärä (kpl)	27 877	31 481	30 000	10 853
Nettokustannukset / kuulijat (€)	136	129	130	102
Nettokustannukset / kuulijat, sis. striimit (€)	136,0	129	130	102